

José Luis Rodríguez Zapatero no haurà d'esperar als sondatges a peu d'urna, ni tan sols a l'escrutini de les primeres cent paperetes de determinades taules, per intuir el seu futur polític. A les 14 hores del 9 de març ja se'n podrà fer una idea ben aproximada. Si al conjunt de l'estat l'assistència als col·legis voreja el 40% del cens electoral, respirarà tranquil. Si s'acosta al 35%, els Miró del despatx presidencial tindran molts números per canviar d'emplaçament.

Després de veure la mitjana de participació, Zapatero s'afanyarà a buscar la C de Catalunya, per copsar l'afluència a quatre demarcacions on confia solidificar la seua victòria sobre el PP. El 2004, els socialistes van aconseguir 21 diputats, i només 6 els conservadors. El 2000, la distància havia estat minsa: 17 escons a 12. Ara fa quatre anys van votar el 76% dels catalans, 12 punts per damunt del 64% que va exercir aquest dret el dia en què José María Aznar va aconseguir la majoria absoluta. Catalunya i

Andalusia són les úniques autonomies on els socialistes sempre han guanyat en vots els comicis estatals, i a aquest talismà s'encomana un Zapatero conscient que hi ha deu milions de persones deleroses de fer-lo fora. Deu milions d'electors que guaiten el 9 de març com una data alliberadora.

Els socialistes no s'han enlairat a les enquestes, arriben a la contesa del març sense la certesa que continuaran a l'executiu estatal, i fins i tot amb la sensació que, si guanyen, potser serà per un marge més estret que el 2004. Tot i el reguitzell de lleis socials que han aprovat —la d'autonomia personal, la d'igualtat, la de matrimonis homosexuals o la regularització d'immigrants, per exemple—, tot i les picades d'ull a sectors proclius amb mesures de caire econòmic —com la pujada del salari mínim interprofessional de 460 euros als 600 actuals— o ideològic —la llei de la memòria—, tot i que el PP s'ha escorat a la dreta... Tot i això, els socialistes pateixen per la manera com reaccionaran el 9 de març els seus simpatitzants més volubles.

Paral·lelament, Mariano Rajoy ha estat capaç de compactar la seua massa de votants. La inesperada derrota d'ara fa quatre anys no ha enfonsat el PP. Ans al contrari, als passats comicis municipals, els conservadors van ser la força més votada, 166.000 sufragis més que els socialistes.

Per la dreta, el dubte rau a comprovar si el discurs frontista i visceral dóna tants vots per a arribar als 11 milions —el 2004, van re-

Ens

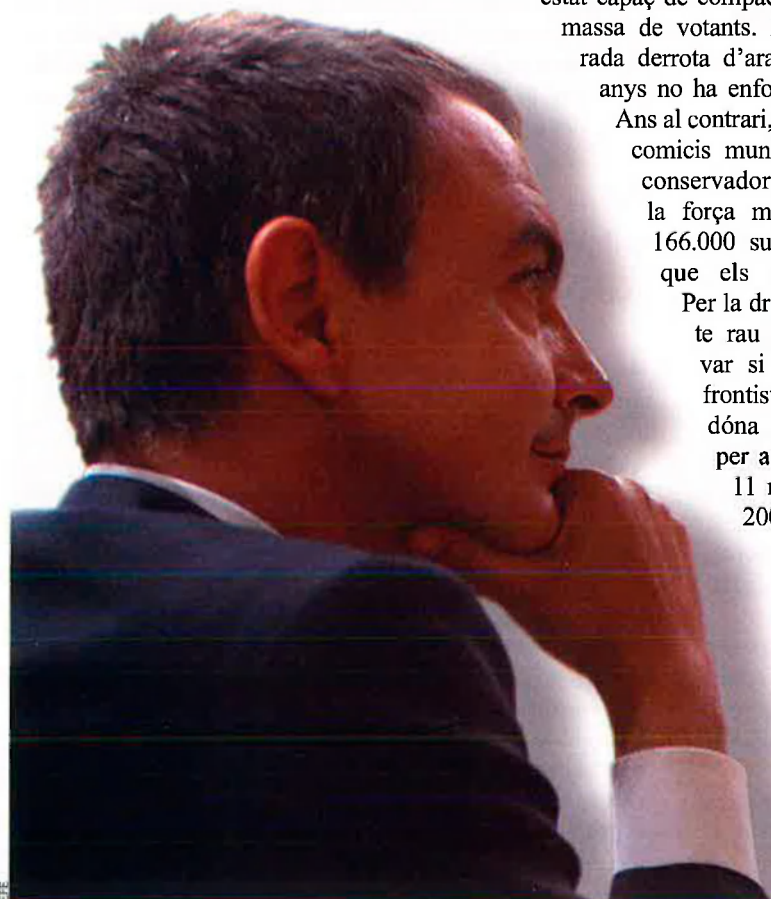
Catalunya, el País Balears decidiran, en del futur executiu moltes altres, aquestes presenten un resultat obtinguen els dos els nacionalistes serà a definir qui residirà i amb quina

collir-ne 9.763.000— i obtenir una victòria relativament còmoda —a 7 o 9 diputats de la majoria absoluta—, o sí, per contra, l'èxit arriba per incomparança del rival. Siga perquè pensen que Zapatero serà president sí o sí, o perquè la tensa situació política els distancia d'aquesta, el gran temor dels socialistes és que la participació mitjana estatal no arribi al 73%.

A l'americana. 65% el 1989; 73% el 1993; 74% el 1996; 78% el 2000 i 80% el 2004, el percentatge de vot que copen PSOE i PP a les eleccions estatals no ha deixat de créixer. A Catalunya, el pes de tots dos és menor —del 1993 al 2004 s'ha mogut entre el 52% i el 58%—, però tant al País Valencià —del 79% al 89%— com a les illes Balears —del 80% al 85%—, la bipolarització va *in crescendo*.

La celebració de debats bilaterals encara fomenta més l'acumulació de vot en les dues forces participants. Enguany,

Els socialistes han estat incapaços d'enlairar-se a les enquestes, tot i les picades d'ull al seu electorat

miren

Valencià i les Illes gran mesura, el color estatal. A diferència de vuit demarcacions no clar. El suport que partits majoritaris i transcendental per a la Moncloa... comoditat.

per segona vegada i sempre que tots dos partits acorden els llocs, n'hi haurà. Tant José María Aznar el 1996 i el 2000, com Rajoy el 2004, van negar-s'hi. En realitat, el format beneficia els socialistes, perquè els debats susciten un xup-xup que convida a visitar les urnes.

La campanya espanyola ens oferirà més tics importats dels Estats Units. El fitxatge de l'ex-president d'Endesa, Manuel Pizarro, anunciat a bombo i platerets pel PP, n'és una bona mostra, com també la subhasta fiscal a què s'han lliurat els uns i els altres. A més, les noves tecnologies es converteixen, per uns dies, en plataformes electorals: la veu de Rajoy se sentirà a molts telèfons mòbils a través d'un missatge preenregistrat, mentre el PSOE no s'està d'estrenar peces a Youtube, la web estrella dels videoafecionats.

Finalment, hi ha els mítings. Un clàssic adaptat a les tendències que imposa el màrqueting. Tant el PP com el PSOE només permeten que les televisions enregistren imatges els minuts previs a la intervenció dels líders, a fi d'assegurar-se que el missatge clau de cada dia s'emeta amb un pla determinat.

En aquest cas, però, l'elecció de les ciutats que visitaran els respectius aspirants a la presidència serà més selectiva. Les poques variacions que ha experimentat la intenció de vot als diversos sondatges

recomana de concentrar els esforços allà on petits canvis en el repartiment de vots poden produir significatives alteracions en la distribució d'escons.

La clau, ací. Al Congrés de Diputats hi ha 350 escons. Una trentena canviaran d'amo en aquestes eleccions només que es transvasen uns milers de vots. Més de la meitat d'aquesta trentena d'escons es concentren a Catalunya, el País Valencià i les illes Balears. A les vuit circumscripcions que en comprenen, PSOE i PP hi dipositen força esperances. Sobretot els segons, que esperen tornar a tenir representació per Girona i Lleida, créixer un o dos diputats per Barcelona, pispar-ne un al PSOE a les Illes, un altre a València i anotar-se el nou que entra en joc a Alacant. En total, 7 escons que podrien deixar la diferència actual -164-148- en 157-155. Tenint en compte que els conservadors no sols no perdran pistonada a Andalusia, sinó que fins i tot poden augmentar de 3 o 4 diputats la seua delegació, el PP pretén afermar el seu retorn al gabinet espanyol sobre aquests pilars. En uns casos -Catalunya- perquè el sòl de què parteixen és tan baix que només és possible d'apujar-lo; en uns altres -País Valencià-, perquè l'allau de vots del proppassat maig augura bons rèdits al març, i en tercera instància -a les Illes-, perquè la participació sol ser baixa i poden beneficiar-se de l'hipotètic desencant pel pacte multipartit que ha acabat amb Jaume Matas desallotjat del govern.

Els socialistes, per una altra banda, confien que es mantinga la situació a les Illes -4-4- i a València -8-7 i 1 d'Esquerra Unida-, a

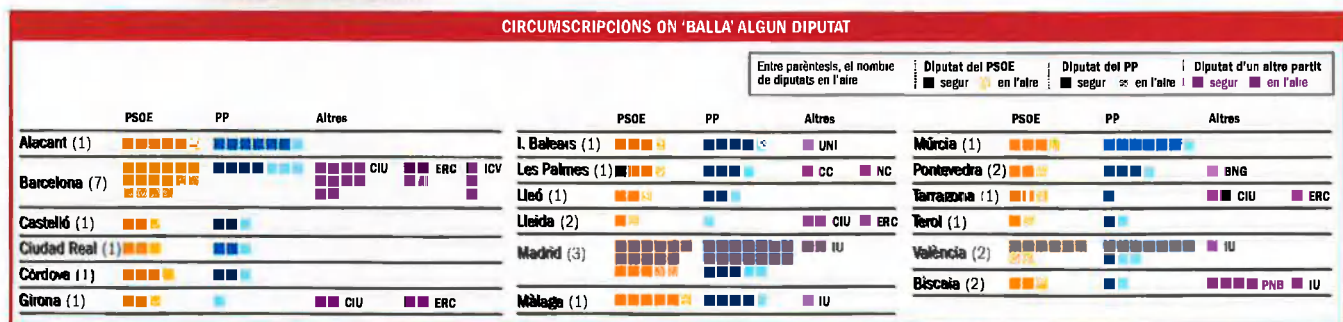
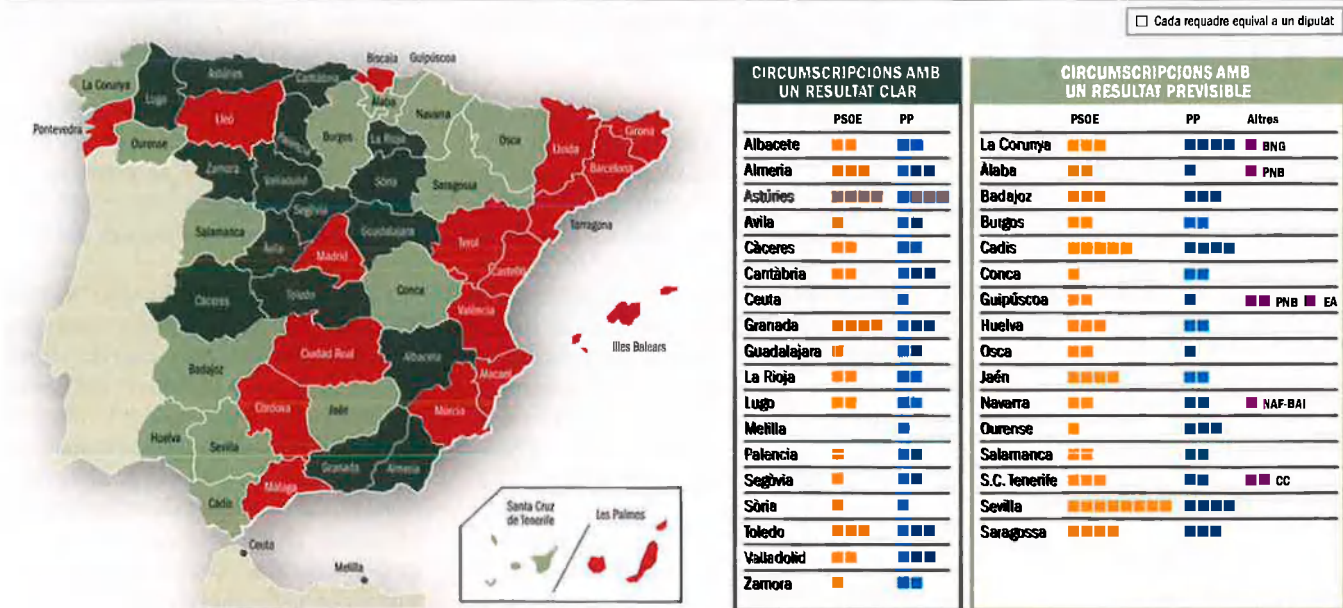
més de fer seua l'acta extra que Alacant escull per l'augment demogràfic i, encara més, superar el PP a Castelló, on aquests van endur-se l'últim seient per poc més de 3.000 paperetes.

Pel que respecta a Catalunya, el PSC toca ferro perquè no els afecte el caos de les infraestructures, la promesa incompleta de Zapatero segons la qual aprovaria l'Estatut que esquera del Parlament català i, també, la demanda de l'ex-president Pasqual Maragall, favorable a votar en blanc. L'antídot a aquestes amenaces diverses serà alertar del retorn del PP. Si la por a la dreta causa efecte i el PSC torna a ultrapassar la frontera dels 20 diputats al Congrés, Zapatero no hauria de tenir problemes per a continuar practicant el bàsquet als jardinetes de la Moncloa... ni que fóra gràcies al suport de Convergència i Unió. Els efectes que aquests comicis pugen tenir en l'estabilitat del govern tripartit català són, a hores d'ara, imprevisibles.

Si la participació se situa per sota del 73%, la victòria de Rajoy serà ben factible

Els escenaris de la batalla del 9M

Gràfic: V. PRIETO / Font: EL TEMPS

Al camp nacionalista, de fet, la contesa del 9M no és pas menys galdosa. CiU es beneficiaria d'una baixa participació –només el 56,7% de l'electorat va votar als últims comicis catalans en un fet que va interpretar-se com un allunyament dels ciutadans respecte de la classe política– i podria augmentar els 10 diputats del 2004, sobretot a la demarcació de Barcelona. ERC, per una altra banda, mantindrà el grup parlamentari –calen 5 escons, i en tenen 8–, si bé corre el risc de perdre el segon diputat per Girona –el PP va quedar-se a ben poc d'endur-se'l–, un altre per Barcelona –en la figura de qui ha estat portaveu parlamentari a la segona part de la legislatura passada, el valencià Agustí Cerdà– i, fins i tot, el que ara com ara té per Lleida, també en benefici del PP.

A Iniciativa per Catalunya Verds li ha de resultar fàcil de revalidar els dos escons

per Barcelona, i només podria afectar-la una acumulació de l'anomenat *vot útil* cap al PSC. Les tipicitats de l'electorat d'ICV, de qualsevol manera, malbarata en principi aquesta possibilitat.

Ben diferent és el cas d'Esquerra Unida del País Valencià. Dividida internament i amb uns candidats que fins a darrera hora va mirar de substituir el coordinador general d'IU, Gaspar Llamazares, la coalició concorre a les eleccions estatals conscient que ara fa quatre anys Isaura Navarro va evitar el bipartidisme per menys de 2.000 sufragis. El cap de llista, Antonio Montalbán, ha estat regidor a València, però entre la ciutadania ha tingut més ressò la feina feta per Navarro a Madrid.

Aquesta, tot i que no amb EUPV, torna a ser la número 1 d'una candidatura. Es tracta del pacte teixit entre el Bloc Nacionalista Valencià, Iniciativa

del Poble Valencià i Esquerra Ecològica. IPV, formació de nou encuny que es proclama "sòcia" d'ICV, crítica amb el "tancament" de l'actual direcció d'EUPV i amb la qual sintonitza Llamazares –malgrat que finalment demana el vot a EUPV i assegura que "IPV no té cap possibilitat d'obtenir un sol escó"–, acudeix a la cita electoral amb les dificultats pròpies de qui enceta un camí. El viatge comú –tot i que el Bloc és aliat de CiU– tindrà continuïtat passe que passe, i és ben factible que aquesta força esdevinga la tercera del País Valencià a mitjà termini. De moment, aquest març dificultaran, i molt, que IU-ICV dispose de grup propi al Congrés, ja que la pèrdua de l'escó valencià els deixaria únicament amb els dos per Barcelona i els dos per Madrid.

A les Illes, per primera vegada totes les forces nacionalistes han fet pinya

en una única candidatura, Unitat per les Illes. Han de sumar un de cada deu vots emesos per estrenar-se al Congrés, en el que seria una mena de Nafarroa Bai a la balear. Esquerra Republicana del País Valencià, per cert, es presenta a les eleccions amb el cognom "País Valencià, Sí", un calc de la fórmula navarresa que volen que siga l'inici d'un agrupament a l'estil illenc.

On més hi haurà batalla? Al gràfic de la pàgina esquerra es detallen aquelles circumscripcions on la disputa serà més acarnissada. En realitat, hi ha 18 demarcacions en què ja es pot predir quin escenari depararan les urnes. El PP guanyarà per un escó el PSOE a Àvila, Cantàbria, Ceuta, Guadalajara, Melilla, Palència, Segòvia, Valladolid i Zamora. Els socialistes trauran un diputat més que el PP a Granada, i hi empataran a Albacete, Almeria, Astúries, Càceres, La Rioja, Lugo, Sòria i Toledo.

En algunes altres, si no hi ha grans fluctuacions de vot –que s'ensorre algun partit–, també es pot preveure el resultat final. A la Corunya, per exemple, el PP traurà 4 diputats, 3 el PSOE i un el BNG, sempre que els nacionalistes no afluïxen massa. A Àlaba, el quart diputat en joc anirà a parar a la formació més votada, que en principi serà el PSOE. A Cadis, per poc que millore, el PP prendrà un diputat al PSOE, tot i que excepcionalment la candidatura socialista l'encapçala el càntabre Alfredo Pérez Rubalcada, amb la fita de mantenir el 6 a 3 del 2004. A Tenerife, el PSOE serà el partit més votat, i guanyarà d'un escó el PP i Coalició Canària. A Saragossa, és complex que la Chunta Aragonesista –sense José Antonio Labordeta– torne a tenir l'escó, que aniria a parar al PSOE. A les circumscripcions de Badajoz, Burgos i Salamanca s'espera un empat. A Conca el PP guanyarà d'un diputat, si no és que el PSOE fa un resultat històric, i a l'inrevés passa a Osca i Huelva. A Sevilla i Jaén, places plàcides per al PSOE, els del puny i la rosa tenen a l'abast doblar en escons el

El 2004, Esquerra Unida va evitar el bipartidisme al País Valencià per menys de 2.000 sufragis

PP, i a Ourense, els populars haurien de repetir el 3 a 1 del 2004.

D'una altra banda, els dubtes a Guipúscoa se centren a confirmar si Eusko Alkartasuna –com sembla– manté la seua acta, o si, en canvi, la recull el PNB. A Navarra, resta per veure si els socialistes pagaran la negativa a pactar amb Nafarroa Bai i propiciar el canvi a la comunitat foral. Si, com va passar al maig, la coalició nacionalista torna a superar en vots el PSOE, Uxue Barkos tindrà companyia a la cambra baixa. Si no, es repetirà el 2-2-1.

Els altres 14, les altres 10. L'autèntica guerra –més enllà de Catalunya, el País Valencià i les illes Balears– es dirimirà a 10 demarcacions. En l'aire hi ha 14 diputats, i en aquest sentit pren especial importància què passe a Madrid, Biscaia i Pontevedra. A Madrid, tres escons poden canviar d'amo: el PP, convençut del seu potencial, es marca la fita del 2000: 19 diputats, per comptes dels 17 actuals. El PSOE es conformaria repetint els 16, mentre IU resta a mercè de la participació i de la famosa utilitat del vot, per saber si incrementarà o perdrà els actuals dos representants.

A Biscaia, que perd un diputat, hi ha dos escons a repartir entre PNB, PSOE, PP i, fins i tot, una Ezker Batua (IU) ara com ara sense diputats a Madrid. A Pontevedra, el PSOE i el BNG hauran de suar per mantenir les dades del 2004 –PP, 3; PSOE, 3; BNG, 1–, sobretot perquè Rajoy n'és fill i quatre anys enrere ja va venir d'un pèl que el PP no deixara els nacionalistes a zero. El quart diputat popular també podria provenir del cabal socialista.

A Lleó –la terra de Zapatero–, Terol i Ciudad Real, qui sume una papereta més s'endurà el diputat de diferència. La no

inclusió del transvasament de l'Ebre al programa del PP, després d'haver-ne fet bandera els populars valencians, murcians i andalusos, té per finalitat caçar aquest diputat que balla a la província de Manuel Pizarro.

Malgrat perdre un diputat per motius de població, a Còrdova els socialistes miraran de mantenir els quatre escons i que el PP s'hi quede amb dos. A la inversa, a Múrcia en trien un de més, i al PP no veuen impossible de vèncer 7 a 3, en bona part gràcies al debat hídric. A Gran Canària, l'enigma se centra a capir el suport que rebrà Nueva Canarias, formació escindida de CC que somia tenir representació a la primera aparició en unes eleccions estatals. Si no ho aconsegueix, PSOE o PP, qui tinga més suport a les tres illes d'aquesta circumscripció, hi obtindrà un quart diputat. Per acabar, a Màlaga hi ha un darrer escó surant, pel qual lluiten no sols populars i socialistes, sinó també IU, que el 2004 va quedar-se a poc més de 14.000 vots d'apuntar-se'l.

Clau de volta. 88 diputats triats a Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears s'asseuran al Congrés dels Diputats en la novena legislatura. En un esborrany que reproduirà aquests 88 escons, avui podríem pintar-ne amb colors diversos una setantena. Però n'hi ha setze sense un propietari clar: 7 per Barcelona, 2 per València, 2 per Lleida, 1 per Girona, 1 per Tarragona, 1 per les illes Balears, 1 per Castelló i 1 per Alacant. Justament, 16 van ser els diputats amb què el PSOE va superar el PP el 14 de març del 2006. La manera com es repartesquen els escons dubtosos que escullen les demarcacions catalanoparlants determinarà el futur executiu estatal: no sols qui governarà, sinó també amb quina força i quins suports.

El futur polític de Zapatero i Rajoy és a les mans dels nou milions de persones amb dret a vot de Portbou a Pilar de la Foradada, de Castellfollit a Maó.

Víctor Maceda

A les Balears, Unitat per les Illes haurà de sumar un de cada deu vots emesos per estrenar-se al Congrés